

เตลีทีวีส์

ฉบับที่ 23,397 วันอาทิตย์ที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 หน้า 6

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลตั้งแต่ พ.ศ.2547 ประกาศให้ประเทศไทยเป็น "ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ" (Medical Hub) กระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศนี้ไปแล้วหลายประการ ซึ่งที่เกี่ยวกับเรื่องที่ผมจะเล่าให้ท่านผู้อ่านฟังวันนี้ก็คือ กลยุทธ์ในการสนับสนุนนโยบายการเสริมสร้างรายได้และสุขภาพของประชาชนของประเทศทางด้านยาสมุนไพรไทย

อาหารที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรไทย สิ้นค้าพื้นเมืองซึ่งรวมไปถึงสินค้าส่งออกอันเป็นผลิตภัณฑ์ของสมุนไพรไทย โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบบริการอื่น ๆ ของภาครัฐ

จากการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน และกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้คัดเลือกสมุนไพร 4 ชนิดและผลิตสมุนไพร 1 รายการได้แก่ กวาวเครือขาว กระชายดำ บัวบก พลู คือ สมุนไพร และถูกประกอบคือ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประเทศไทย (Thailand Champion Herbal Products: TCHP)

หลักเกณฑ์พิจารณาคัดเลือก มีดังนี้

1. มีคุณค่าในการใช้เป็นยารักษาโรค หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร หรือเครื่องสำอาง
2. สามารถพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
3. มีสรรพคุณและความปลอดภัย
4. มีผู้ใช้หลากหลายกลุ่ม หลายประเภท
5. เป็นสมุนไพรที่ปลูกได้ในประเทศไทย และมีการวิจัยโดยนักวิจัยไทย

โอกาสดีของสมุนไพรไทย' ตอนที่ 1 บัวบก

วิธดำเนินงานประกอบด้วย 3 ประเด็น

ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีเป้าหมาย เป้าประสงค์ มีกลยุทธ์และมาตรการครบถ้วนดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมให้มีวัตถุดิบ สมุนไพร อย่างเพียงพอและเหมาะสม เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพียงพอเหมาะสม
- สอดคล้องกับภูมิปัญญาและยั่งยืน
- มีคุณภาพ

กลยุทธ์/มาตรการ

- 1.1 ส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเองด้านสุขภาพด้วยสมุนไพรไทย
- 1.2 กำหนดพื้นที่ระดับจังหวัด
- 1.3 ส่งเสริมป่าสมุนไพรในชุมชน
- 1.4 สนับสนุนการผลิตภาคเกษตรกรรม
- 1.5 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

1.6 ให้จัดตั้งตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานการผลิต

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- มีการวิเคราะห์คุณภาพ
- มีมาตรฐานการผลิต
- มีการจัดการสอดคล้องและยั่งยืน

กลยุทธ์/มาตรการ

- 2.1 มีงานศึกษาวิจัยรองรับ
- 2.2 เพิ่มจำนวนและศักยภาพของหน่วยรับตรวจวิเคราะห์
- 2.3 โอบอปป จากสมุนไพร ให้มีคุณภาพมาตรฐาน
- 2.4 จัดทำโรงงานแปรรูปสารสกัดสมุนไพร
- 2.5 พัฒนาสถานประกอบการภาคเอกชนให้มาตรฐานการผลิตที่ดี
- 2.6 โรงงานยากลางสมุนไพร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนสมุนไพรไทยสู่สินค้าโลก

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ผู้ใช้ในประเทศยอมรับ
- สร้างความเชื่อมั่นผู้ใช้ในต่างประเทศ

- คุ้มครองภูมิปัญญาในระบบสากล

กลยุทธ์/มาตรการ

- 3.1 ส่งเสริมให้มีการใช้อย่างกว้างขวางในประเทศ
- 3.2 ใช้ตราสัญลักษณ์ของประเทศไทยในผลิตภัณฑ์สมุนไพร
- 3.3 พัฒนาด้านการตลาดที่เป็น

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ (Outlet)

- 3.4 ศึกษาความต้องการและลักษณะเฉพาะของลูกค้า
- 3.5 ให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้บริโภค
- 3.6 พัฒนา

ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร

ทั้งหมดนี้ฟังดูเหมือนห่างไกลจากชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป หรือห่างไกลจากผู้ผลิตสมุนไพรและผู้ซื้อหาสมุนไพร แต่ถ้ามองให้ลึกซึ้งก็จะเห็นว่า แม้จะเป็นแนวคิดเชิงนโยบายแต่ก็เกี่ยวข้องโดยตรงลงมายังระดับประชาชนหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 นั้นจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับแหล่งผลิต ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เกี่ยวข้องโดยตรงกับ นักวิจัย ขบวนการแปรรูปและผู้ผลิตถ้าเป็นขนาดเล็กคือ

โอบอปป ถ้าเป็นขนาดกลาง อาจจะเป็นโรงงานแปรรูปสารสกัดสมุนไพรหรือสถานประกอบการภาคเอกชนที่มีมาตรฐานการผลิตที่ดีไปจนกระทั่งถึงโรงงานยากลางสมุนไพรไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลผลิตซึ่งควรจะมีมาตรฐานมีตรา

(ต่อด้านหลัง)

สัญลักษณ์ อ.ย. ขอมรับมาตรฐาน มีการรับรองคุณภาพ มีการพัฒนาการตลาด ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ พัฒนาปรับปรุงกฎหมายเข้ามาสนับสนุน และรองรับโดยไม่ให้เป็นอุปสรรคขัดขวาง ส่งเสริมอบรมให้ความรู้สู่ประชาชนอย่างกว้างขวางทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยที่มีคุณภาพคืออย่างกว้างขวาง เพื่อมีส่วนในการส่งเสริมและซ่อมแซมรวมทั้งอาจเสริมสร้างสุขภาพของผู้บริโภคโดยทั่วไป

จะเห็นได้ว่า สมุนไพรที่คัดเลือกมาเป็น Product Champion 4 ชนิดกล่าวคือ กวาวเครือขาว กระจายคำ บัวบก และโพลัน เป็นสมุนไพรที่เป็นสมบัติของประเทศไทยโดยแท้เกิดในป่าดงของประเทศไทยตามธรรมชาติ ภูมิปัญญาไทยรู้จักเลือกเก็บมาใช้หลายอย่างรวมทั้งใช้สมุนไพรผสมเพื่อแก้พิษ ดอนพิษ รวมทั้งเสริมคุณประโยชน์ให้เกิดตามเป้าหมายเป้าประสงค์กับผู้ใช้อย่างแท้จริงก็ล้วนเป็นภูมิปัญญาไทย จึงควรมานำพัฒนาเรียนรู้และสนับสนุนให้เกิดการปลูกอย่างกว้างขวาง เกิดการผลิตและผลิตภัณฑ์จนนำออกใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางกับประชากรไทยและประชากรโลก

ผมขอยกตัวอย่างตำราสรรพคุณยาไทยว่า บัวบกมีรสขมเย็น แก้เมื่อยขัด แก้ลมท้องเป็นยาอายุวัฒนะ แก้โลหิตคกทวารหรือลงเป็นเลือด กระจายโลหิต อาเจียนเป็นเลือด มีอาการแสบอก แก้บัสสาวะขัด แก้ฝี แก้บวม แก้เจ็บคอ

ทางวิทยาศาสตร์บัวบกมีสารสำคัญเป็นสารกลุ่มไตรเทอร์พีน (triterpenes) ได้แก่ กรดเอเซียติก (astiatric acid) กรดมาเดแคสสิก (madecassic acid) และไกลโคไซด์ของไตรเทอร์พีนทั้งสองชนิด (triterpene glycosides) ได้แก่ เอเซียติโคไซด์ (asiaticoside) มาเดแคสโซไซด์ (madecassoside) นอกจากนี้ยังมีสารกลุ่มฟลาโวนอยด์ไกลโคไซด์ (flavonoid glycosides) เช่น เคอร์เซทิน-3-กลูโคไซด์ (quercetin-3-glucoside) แคมป์ฟีรอล-3-กลูโคไซด์ (kaempferol-3-glucoside) รวมทั้งน้ำมันระเหยง่าย (volatile oil)

ในบัญชียาหลักแห่งชาติ 2554 มีข้อบ่งใช้ รูปแบบ และวิธีใช้ในบัญชีจากสมุนไพรโดยใช้เป็นยาภายนอก ยารับประทาน มีฤทธิ์ในการรักษาแผล ฤทธิ์ลดการอักเสบ ฤทธิ์รักษาในกระเพาะอาหารและยังมีการศึกษาต่อเนื่องทางด้านการศึกษาและความจำด้านฤทธิ์คือหลอดเลือดดำ เป็นต้น รวมทั้งศึกษาพิษเฉียบพลัน พิษเรื้อรังและการแพ้ไวโดยเรียบร้อย.

นายแพทย์สุรพงศ์ อำพันวงษ์